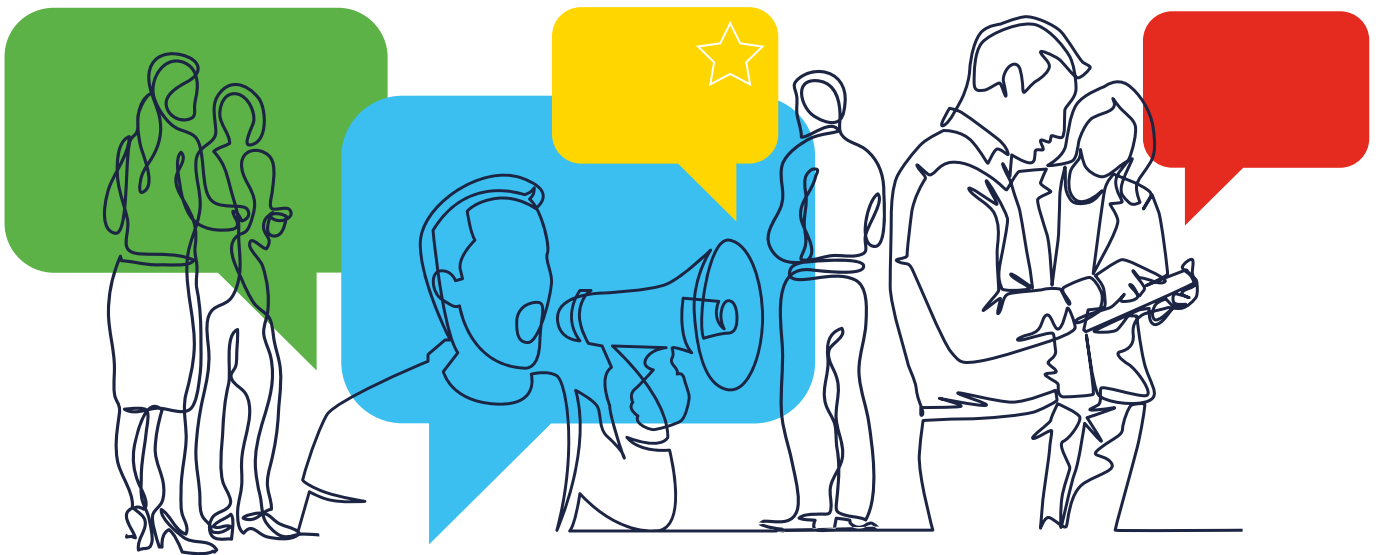

FORUM VOOR HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

RED DE BIJEN EN DE BOEREN!

Naar een bijvriendelijke landbouw voor
een gezond milieu

INFO – MEEPRATEN – CONTACTEN – ADVIES

| INHOUDSOPGAVE

“Red de bijen en de boeren! Naar een bijvriendelijke landbouw voor een gezond milieu” EBI	3
De campagne “Red de bijen en de boeren!”	5
De impact van de campagne “Red de bijen en de boeren!”	9

1

Red de bijen en de boeren! Naar een bijvriendelijke landbouw voor een gezond milieu

Het Europees burgerinitiatief “Red de bijen en de boeren! Naar een bijvriendelijke landbouw voor een gezond milieu” is op 30 september 2019 geregistreerd. Diezelfde dag begon de periode voor het verzamelen van handtekeningen. Het initiatief roept de Commissie op om rechtshandelingen voor te stellen om synthetische pesticiden tegen 2035 uit te faseren, om de biodiversiteit te herstellen en om landbouwers te steunen bij de transitie.

De doelstellingen van het initiatief zijn:

- Synthetische pesticiden in de EU-landbouw tegen 2030 geleidelijk met 80 % verminderen, te beginnen met de gevaarlijkste, om vervolgens tot een volledige afschaffing te komen;
- Natuurlijke ecosystemen in landbouwgebieden herstellen zodat de landbouw een drijvende kracht wordt achter het herstel van de biodiversiteit;
- De landbouw hervormen door prioriteit te geven aan kleinschalige, gediversifieerde en duurzame landbouwpraktijken, ondersteuning te bieden voor een snelle uitbreiding van agro-ecologische en biologische praktijken en mogelijkheden te bieden voor onafhankelijke opleiding en onafhankelijk onderzoek op het gebied van pesticide- en gmo-vrije landbouw.

Het initiatief “Red de bijen en de boeren!” slaagde erin 1,05 miljoen geverifieerde steunbetuigingen te verzamelen en haalde in elf lidstaten de minimumdrempels. De inzamelingsperiode werd met één jaar verlengd, tot en met 30 september 2021, in verband met de gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de campagne¹.

¹ Overeenkomstig Verordening (EU) 2020/1042, Besluit C(2020) 9226 en Besluit C(2021) 1121.

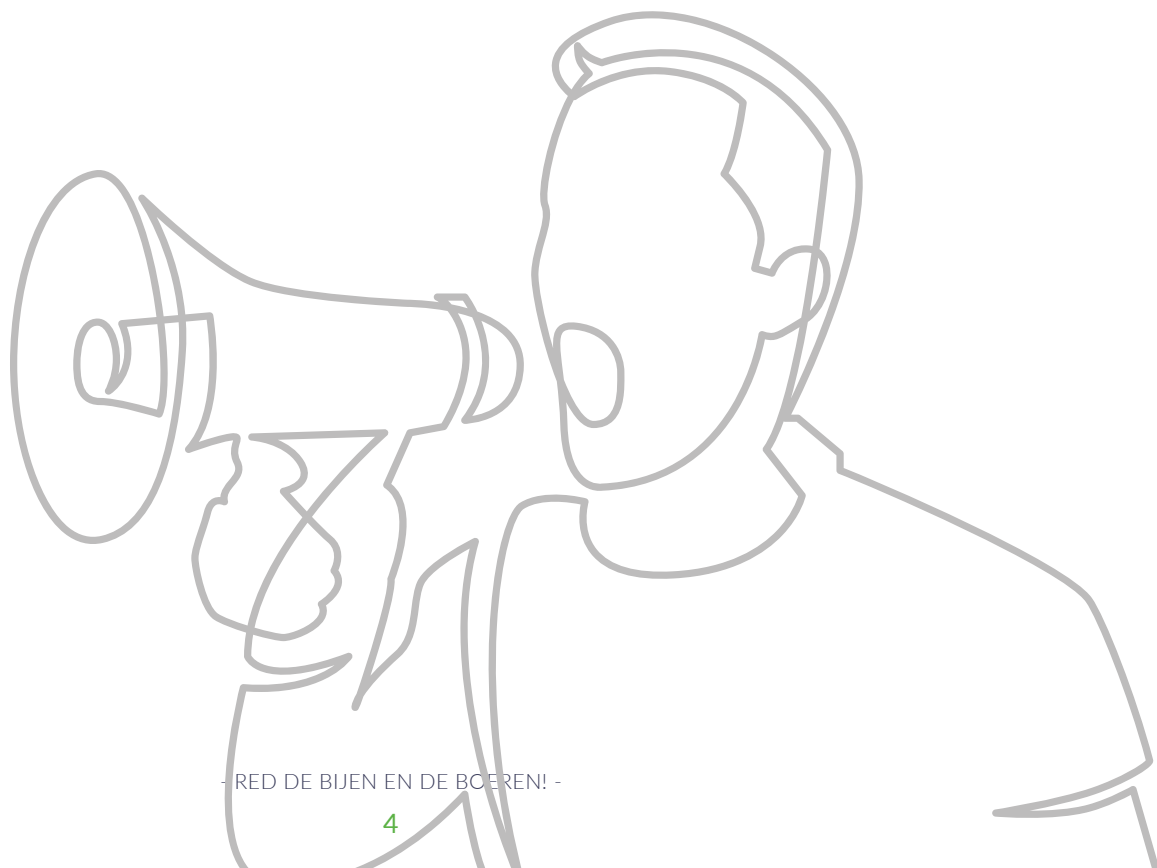

Na afloop van de fase van het verzamelen van handtekeningen doorliep het initiatief het proces voor de verificatie van de steunbetuigingen. Daarna werd het op 7 oktober 2022 formeel aan de Europese Commissie voorgelegd ([persbericht](#)). De Commissie heeft op 5 april 2023 de mededeling in antwoord op dit initiatief gepubliceerd.

Succesfactoren:

- Het houden van een wekelijkse videovergadering met alle organisatoren gedurende de hele periode van twee jaar (verlengd als gevolg van de pandemie).
- De vastberadenheid van de partners, die twee jaar lang volhielden ondanks de externe moeilijkheden en tijdens elke bijeenkomst positieve energie uitstraalden.
- De bundeling van de krachten van de bestaande ngo-alliantie (meer dan tweehonderd ngo's in heel Europa) en de rekrutering van nieuwe partners met grote mobilisatiemogelijkheden in de slotfase.

2

De campagne “Red de bijen en de boeren!”

Vorbereiding

De organisatoren van het initiatief “Red de bijen en de boeren!” hadden aanzienlijke ervaring met de organisatie van een Europees burgerinitiatief, aangezien sommigen van hen met succes het initiatief “Stop glyfosaat” hadden georganiseerd, waarvoor 1 070 865 handtekeningen werden verzameld. Deze eerdere ervaring was nuttig voor de organisatoren bij de voorbereiding en uitvoering van dit nieuwe initiatief.

Het opbouwen van een **netwerk van partners** was essentieel voor het welslagen van dit initiatief. De organisatoren begonnen met een inner circle van tien ngo's uit verschillende landen en elke organisatie kreeg de opdracht andere ngo's te zoeken om het initiatief te steunen. Uiteindelijk werd het initiatief in wisselende mate ondersteund door meer dan tweehonderd milieu-ngo's, boeren- en bijenhoudersorganisaties, liefdadigheidsinstellingen en wetenschappelijke instituten in de hele Europese Unie. Ervoor zorgen dat de ngo's het initiatief actief steunden, was echter een uitdaging. De organisatoren pakten deze uitdaging aan door de ondersteunende ngo's uit te nodigen voor de regelmatige onlinevergaderingen waar de organisatoren de strategie voor de campagne bespraken. Het initiatief “Red de bijen en de boeren!” werd gesteund door ngo's zoals Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe en Romapis.

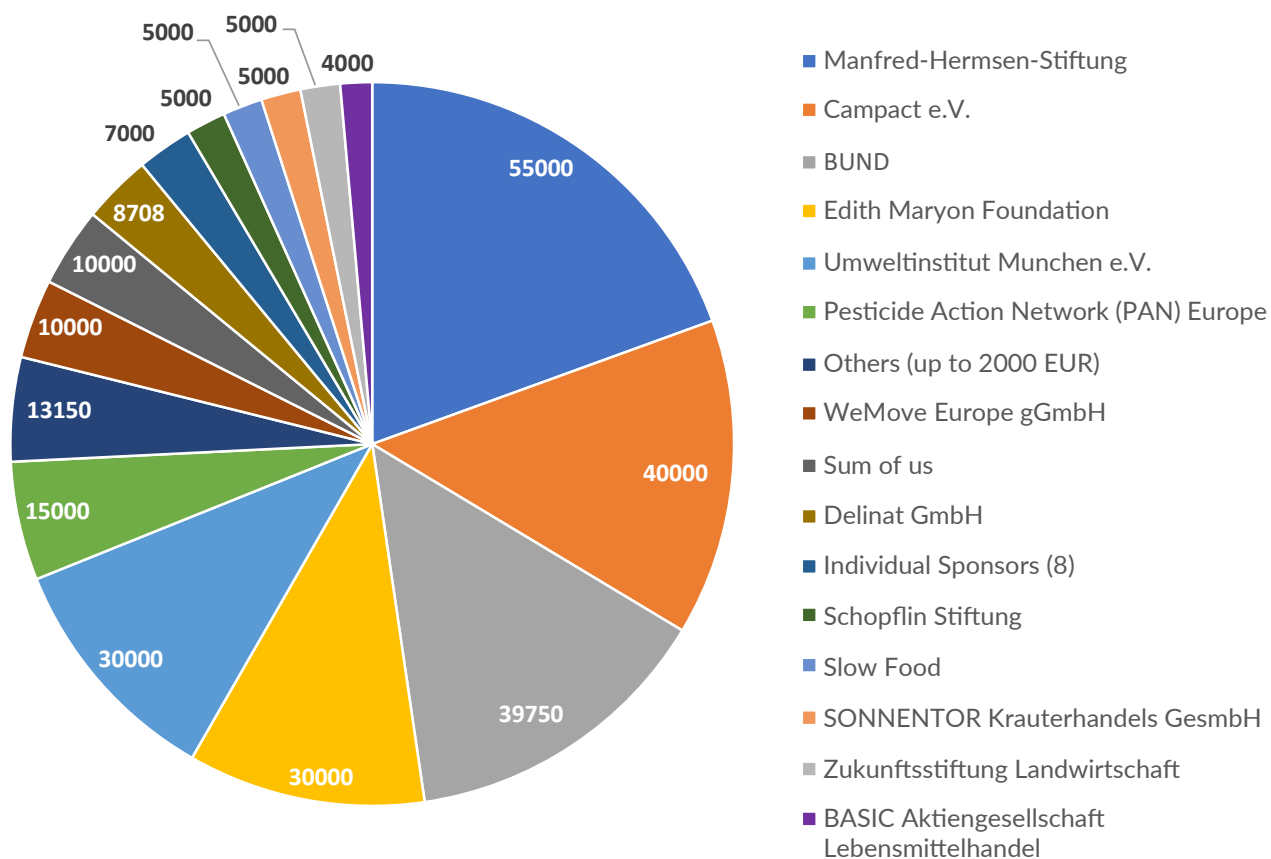
Ook cruciaal in de communicatiestrategie van het initiatief was de **zichtbaarheid online**. De organisatoren zetten een meertalige website op met **downloadbare onlinehulpmiddelen** zoals papieren handtekeningformulieren, brieven voor burens en vrienden, folders, posters, stickers en video's. Het bouwen van de website en het creëren van ondersteunende instrumenten – beide met vertalingen – nam veel tijd in beslag, waardoor de organisatoren de officiële startdatum voor het inzamelen van handtekeningen met ongeveer zes weken moesten uitstellen.

De organisatoren hebben ook hun online-aanwezigheid op sociale media uitgebouwd: Twitter (1752 volgers), Instagram (2735 volgers) en Facebook (2870 volgers).

De organisatoren van het initiatief "Red de bijen en de boeren!" verzamelden in totaal 282,858 euro aan steun en fondsen.

Financieringsbronnen (€)

| Uitvoering van de campagne

Aanvankelijk hadden de organisatoren een grassrootscampagne gepland om handtekeningen te verzamelen via rechtstreekse contacten met burgers op straat om de beweging te versterken en “bij te dragen tot de dringend noodzakelijke sociale verandering en transitie”. Wegens de pandemie moesten zij hun strategie uiteindelijk herzien.

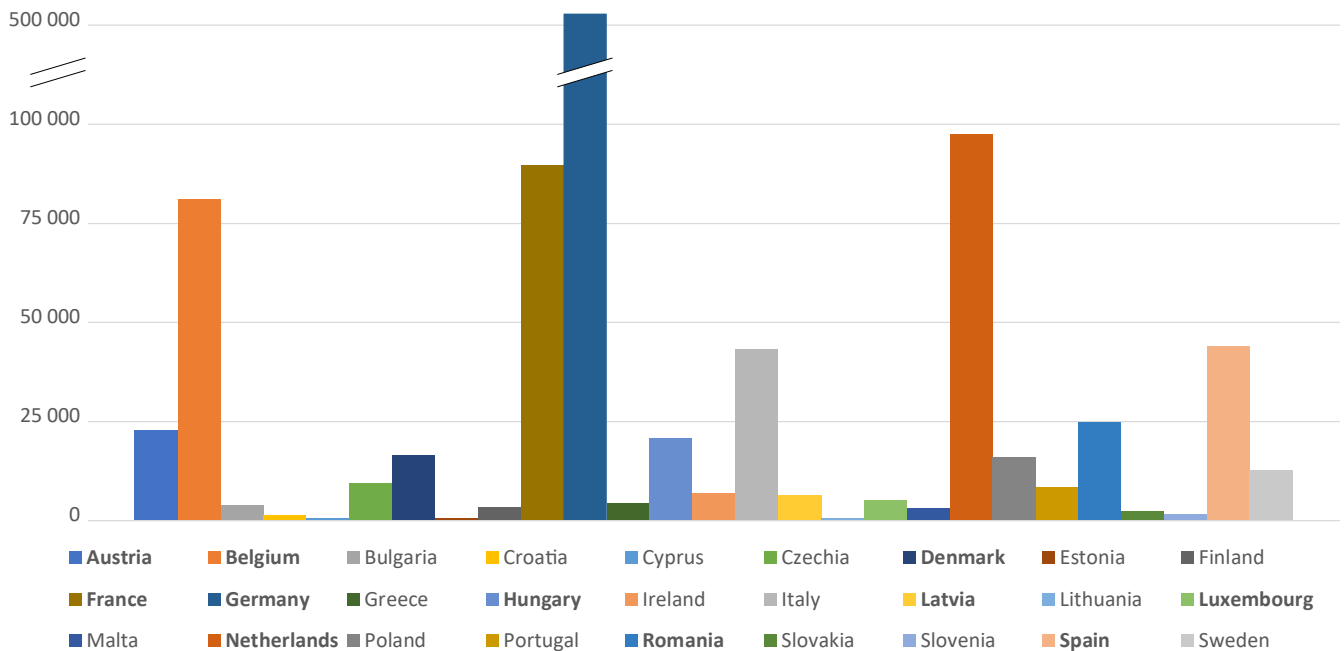
Vanaf het begin mikte de campagne “Red de bijen en de boeren!” op handtekeningen uit alle EU-landen, niet uit een paar landen in het bijzonder. Vanwege de moeilijkheden als gevolg van de pandemie moesten de organisatoren deze strategie echter herzien. De organisatoren zijn erin geslaagd handtekeningen te verzamelen **in landen waar zij of hun netwerkpartners sterk aanwezig waren**. Een Europees burgerinitiatief is van nature internationaal, daarom zijn een actieve aanwezigheid in verschillende landen en de rol van netwerkpartners en vrijwilligers cruciaal voor de campagne.

| Verzamelen van handtekeningen

Hoewel de organisatoren oorspronkelijk een sterke grassrootscampagne wilden opzetten en rechtstreeks met mensen wilden praten, beseften zij dat de meeste handtekeningen vanwege de pandemie niet op papier, maar online zouden worden verzameld. Het initiatief “Red de bijen en de boeren!” maakte gebruik van een individueel onlineverzamelstelsel. Door de pandemie en de concrete angsten die daarmee gepaard gingen, werd de bezorgdheid van veel mensen over de bescherming van de biodiversiteit en het klimaat naar de achtergrond verdrongen. In het begin konden de organisatoren geen werkstrategie vinden om deze obstakels volledig uit de weg te ruimen. Daardoor verliep het verzamelen van handtekeningen moeizamer en trager. Door het verlengen van de periode voor het verzamelen van handtekeningen en met de hulp van hun netwerk van partners konden de organisatoren dit obstakel echter overwinnen.

Aantal steunbetuigingen
(vetgedrukte landen geven aan waar de drempelwaarde is bereikt)

| Verificatie en indiening

Na de verlenging verzamelde het initiatief in totaal 1,18 miljoen handtekeningen in 27 EU-lidstaten, waarvan 89 % door de nationale autoriteiten als geldig werd beschouwd. Op 7 oktober 2022 dienden de organisatoren de certificaten ter staving van de inzameling van **1 054 973 geverifieerde steunbetuigingen** in bij de Europese Commissie. Door deze stap ving de onderzoeksperiode van zes maanden aan.

Het was ook belangrijk dat ze tijdens de indieningsperiode de campagne levend, en de **belangstelling onder de bevolking hoog hielden**. De organisatoren schreven tal van **open brieven** aan vertegenwoordigers van de lidstaten en het Europees Parlement en organiseerden fysieke vergaderingen met hen. Ook coördineerden de organisatoren een **persconferentie** met IFOAM Organics Europe om de voorstellen van dit initiatief onder de aandacht te brengen en de reeds geboekte vooruitgang op het gebied van de vermindering van pesticiden te bespreken. De organisatoren van deze campagne zijn vastbesloten deze activiteiten in de toekomst op te voeren om verandering en vooruitgang op het gebied van de vermindering van pesticiden in de EU te bewerkstelligen.

3

De impact van de campagne “Red de bijen en de boeren!”

Onderzoek en besluit van de Commissie

Na de formele indiening van het initiatief op 7 oktober 2022 hadden de organisatoren op 25 november 2022 een ontmoeting met de **Europese commissarissen Věra Jourová, vicevoorzitter voor Waarden en Transparantie, en Stella Kyriakides, commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid** ([persbericht](#)). Op 15 december 2022 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité advies uitgebracht over het initiatief (zie [EESC-advies](#)).

Op 24 januari 2023 hield het Europees Parlement een **openbare hoorzitting** over het initiatief “Red de bijen en de boeren!” ([openbare hoorzitting](#)). De organisatoren presenteerden de doelstellingen van het initiatief en gingen in gesprek met de leden van het Europees Parlement ([hoogtepunten EP-hoorzittingen](#)). Op dezelfde dag als die van de openbare hoorzitting, 24 januari 2023, presenteerde de Europese Commissie “[Een new deal voor bestuivers](#)” om de verontrustende achteruitgang van wilde bestuivende insecten aan te pakken, waarbij het [initiatief inzake bestuivers van 2018](#) werd herzien (zie [persbericht](#)). Op 16 maart 2023 werd het initiatief “Red de bijen en de boeren!” besproken tijdens een plenaire vergadering in het Europees Parlement (zie [opname](#)).

De Europese Commissie heeft op 5 april 2023 een **mededeling goedgekeurd waarin zij haar maatregelen in reactie** op het EBI “Red de bijen en de boeren!” **uiteenzet**. De Europese Commissie is ingenomen met het initiatief en benadrukt het belang ervan, aangezien de onderling verbonden crises van klimaatverandering, vervuiling en biodiversiteitsverlies een steeds grotere uitdaging vormen voor de Europese landbouw en voedselzekerheid. In de mededeling werd elk van de voorstellen van het initiatief op zijn eigen merites beoordeeld (zie [persbericht](#)). Meer in het bijzonder zal de Commissie prioriteit geven aan de goedkeuring

en uitvoering van de voorstellen voor een verordening betreffende het duurzaam gebruik van pesticiden en voor wetgeving inzake natuurherstel waarover momenteel wordt onderhandeld door het Europees Parlement en de Raad, samen met de doeltreffende uitvoering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

In antwoord op de mededeling van de Commissie onderschrijven de organisatoren de oproep van de Commissie aan de medewetgevers (het Europees Parlement en de Raad) om snelle en ambitieuze overeenkomsten te bereiken over haar voorstellen om de ambitie van de burgers in wetgeving om te zetten. Daarnaast moedigen de organisatoren bezorgde burgers en wetenschappers aan zich in te zetten voor het proces totdat de doelstellingen zijn bereikt en stellen zij dat het initiatief "Red de bijen en de boeren!" nog lang niet voltooid is." (Zie persbericht)

Commissaris Sinkevičius en vertegenwoordigers van de betrokken directoraten-generaal presenteerden het antwoord van de Commissie in een vergadering op 25 april 2023.

Tips voor toekomstige organisatoren

- Geef nooit op! Wees erop voorbereid dat het organiseren en uitvoeren van een initiatief een werk van lange adem kan zijn.
- Neem de tijd om alles zorgvuldig voor te bereiden.
- Praat met andere organisatoren en belanghebbenden die ervaring hebben met het Europees burgerinitiatief.